

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองกฎหมายและระเบียบราชการ โทร ๙๙๒๙
ที่ ๐๐๐๕๖ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙
เรื่อง การทบทวนการตรวจสอบสถานะหน่วยงาน

เรียน ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบราชการ ๑

ตามที่กองพัฒนาระบบราชการ ๑ ได้ส่งเรื่องให้กองกฎหมายและระเบียบราชการนำเรื่องบริษัท ขนส่ง จำกัด ขอให้สำนักงานทบทวนการตรวจสอบสถานะของหน่วยงานเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณานั้น

กองกฎหมายและระเบียบราชการได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่บริษัท ขนส่ง จำกัด ได้ขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. ตรวจสอบว่า “สถาบันไทย-เยอรมัน กระทรวงอุตสาหกรรม” มีสถานะตรงตามประกาศรับสมัครของบริษัท ขนส่ง จำกัด ตามข้อ ๓.๒ (๒) ข. คือ เป็นองค์กรอื่นของรัฐหรือไม่ นั้น โดยที่มาตรา ๗๑/๑๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา และมติของคณะกรรมการนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าว ก.พ.ร. จึงมีอำนาจหน้าที่ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เท่านั้น เมื่อกรณีนี้บริษัท ขนส่ง จำกัด ได้เป็นผู้ออกประกาศฉบับดังกล่าว กรณีการพิจารณาว่าสถาบันไทย - เยอรมัน เป็นองค์กรอื่นของรัฐตามประกาศรับสมัครของบริษัท ขนส่ง จำกัด จึงไม่อยู่ในอำนาจที่ ก.พ.ร. จะพิจารณาวินิจฉัยเรื่องดังกล่าวได้

แต่อย่างไรก็ดี โดยที่คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้มีมติเห็นชอบกับการปรับปรุงหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหารตามที่ ก.พ.ร. เสนอ โดยจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหารออกเป็น ๔ ประเภท เท่านั้น ได้แก่ (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) องค์กรมหาชน และ (๔) หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวยังได้มีการกำหนดประเภทของหน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐแต่ไม่ใช้องค์กรของรัฐแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) สภาวิชาชีพ เป็นหน่วยงานที่มีใช้หน่วยงานของรัฐแต่ใช้อำนาจในการดำเนินกิจกรรม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเฉพาะเพื่อจัดตั้งสภาวิชาชีพ มีฐานะเป็นนิติบุคคล (๒) สถาบันภายใต้มูลนิธิ ซึ่งเป็นกลไกของส่วนราชการ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวส่วนใหญ่จะมี

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อบริการสาธารณะเฉพาะด้าน จะจัดตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี ไม่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล แต่จะจัดตั้งมูลนิธิขึ้นมารองรับ เป็นองค์กรรองรับด้านการเงินและในการทำนิติกรรมต่างๆ ในฐานะที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และ (๓) นิติบุคคลเฉพาะกิจ เป็นเครื่องมือพิเศษที่รัฐบาลไทยจัดตั้งขึ้นเพื่อระดมทุนจากภาคเอกชนสำหรับโครงการสำคัญของภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ไม่ต้องการให้เป็นหนี้สาธารณะ เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถาบันไทย - เยอรมัน เป็นหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงสู่ภาคอุตสาหกรรมของไทย ซึ่งเป็นบริการสาธารณะเฉพาะด้าน และโดยที่สถาบันไทย - เยอรมัน เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามมติของคณะรัฐมนตรี โดยเป็นสถาบันเครือข่ายภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม ไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคล และมีอุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิรองรับการดำเนินงาน ฉะนั้นสถาบันไทย - เยอรมัน จึงเป็นหน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐแต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐแต่อย่างใด ตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ สำหรับการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดที่ได้มีการวินิจฉัยสถานะของสถาบันอาหารว่า “สถาบันอาหารเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐ” นั้น เป็นการวินิจฉัยตามความหมายของนิยามคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” ตามบทบัญญัติมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เท่านั้น มิได้เป็นการวินิจฉัยตามมติของคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวัชรพงษ์ จาวรุ่งฉนิชสกุล)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบราชการ

ด่วนที่สุด

ที่ นร 1204/ 29

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

16 มีนาคม 2559

เรื่อง ทบพทวนการตรวจสอบสถานะหน่วยงาน

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ขนส่ง จำกัด

อ้างถึง หนังสือบริษัท ขนส่ง จำกัด ด่วนมาก ที่ บขส.201/ป.8/2558/410 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2559

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท ขนส่ง จำกัด ขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ทบพทวนการตรวจสอบว่า "สถาบันไทย - เยอรมัน กระทรวงอุตสาหกรรม" มีสถานะตรงตามประกาศรับสมัครของบริษัท ขนส่ง จำกัด ตามข้อ 3.2 (2) ข. คือ เป็นองค์กรอื่นของรัฐหรือไม่ โดยบริษัทฯ มีข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ได้แก่ ข้อมูลจากหน้าเว็บเพจของกระทรวงอุตสาหกรรมในส่วนของโครงสร้างองค์กรนั้นได้แสดงว่า สถาบันไทย - เยอรมัน เป็นสถาบันเครือข่ายของกระทรวง และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ได้มีการวินิจฉัยสถานะของสถาบันอาหารว่า เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2559 ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา 71/10 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา และมติของคณะกรรมการนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าว ก.พ.ร. จึงมีอำนาจหน้าที่ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เท่านั้น เมื่อกรณีนี้บริษัท ขนส่ง จำกัด ได้เป็นผู้ออกประกาศฉบับดังกล่าว กรณีการพิจารณาว่า สถาบันไทย - เยอรมัน เป็นองค์กรอื่นของรัฐตามประกาศรับสมัครของบริษัท ขนส่ง จำกัด จึงไม่อยู่ในอำนาจที่ ก.พ.ร. จะพิจารณาวินิจฉัยเรื่องดังกล่าวได้

แต่อย่างไรก็ดี โดยที่คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 ได้มีมติเห็นชอบกับการปรับปรุงหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหารตามที่ ก.พ.ร. เสนอ โดยจำแนกหน่วยงานของรัฐออกเป็น 4 ประเภทเท่านั้น ได้แก่ (1) ส่วนราชการ (2) รัฐวิสาหกิจ (3) องค์กรมหาชน และ (4) หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวยังได้กำหนดประเภทของหน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐแต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) สภาวิชาชีพ (2) สถาบันภายใต้มูลนิธิ และ (3) นิติบุคคลเฉพาะกิจ เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถาบันไทย - เยอรมัน เป็นหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงสู่ภาคอุตสาหกรรมของไทยซึ่งเป็นบริการเฉพาะด้าน และ

โดยที่...

โดยที่สถาบันไทย - เยอรมัน เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี โดยเป็นสถาบันเครือข่ายภายใต้
กระทรวงอุตสาหกรรม ไม่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล และมีอุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิรองรับการดำเนินงาน
ฉะนั้น สถาบันไทย - เยอรมัน จึงเป็นหน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐแต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐ
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552

สำหรับการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดที่ได้วินิจฉัยสถานะของสถาบันอาหารว่า "สถาบันอาหาร
เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐ" นั้น เป็นการวินิจฉัยตามความหมายของนิยามคำว่า "หน่วยงานทางปกครอง" ตามบทบัญญัติ
มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เท่านั้น มิได้เป็นการวินิจฉัย
ตามมติของคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนครเชตต์ สุทธปรีดา)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองพัฒนาระบบราชการ 1

โทร. 0 2356 9999 ต่อ 9969

โทรสาร 0 2281 8248